

Nr 123.

Av herr **Starbäck m. fl.**, om *särskilt anslag till anordnande av för det frivilliga skytteväsendet avsedda skjutbanor.*

Under det senaste årtiondet har det frivilliga skytteväsendet i vårt land kunnat uppvisa glädjande framsteg såväl i fråga om utbredning och anslutning som ock i fråga om verksamhetens bedrivande. Sålunda utvisar berättelsen över det frivilliga skytteväsendets verksamhet för år 1911, att det den 31 december sagda år i riket fanns 2,289 skytteföreningar med tillsammans 161,008 medlemmar, samt att under året hade avlossats omkring 14 miljoner protokollförda skarpa skott.

Över den under dessa frivilliga övningar förvärvade skjutfärdigheten utgör det stora antalet utdelade utmärkelsetecken ett gott vittnesbörd.

Verksamheten inom skytteföreningarna bedrivs i enlighet med det av Kungl. Maj:t årligen utfärdade skjutprogrammet, som är byggt på den för arméns skjutningar gällande skjutinstruktionen.

Av de aktiva medlemmarna i skytteleden befinna sig ej mindre än 93 % i eller under värnpliktsåldern och tillhöra sålunda eller komma att inom ett fåtal år tillhöra den del av landets befolkning, som i händelse av krigsfara skall tagas i anspråk för rikets värn mot yttre fara.

Det frivilliga skytteväsendets betydelse för stärkande av rikets försvarskrafter är också känd och erkänd.

Under sådana förhållanden borde det även ligga statsmakterna om hjärtat att tillse, att skytterörelsen må beredas möjlighet att utan svårare hinder fortgå på den väg, den hittills gått och som av statsmakterna anvisats, så att den ej stannar i sin nu så löftesrika utveckling.

Emellertid kan befaras att, om ej särskilda åtgärder vidtagas, skytterörelsen, på grund av uppkomna ekonomiska svårigheter kan komma att på ett betänkligt sätt tillfogas skada.

Genom de senare årens stora livaktighet hava nämligen förhållanden uppstått, som verkat avsevärd rubbning i den för statsunderstödet fördelning avsedda planen.

Detta har vållats därigenom, att antalet anslagsberättigade medlemmar stigit i sådan utsträckning, att det därav ökade understödsbehovet, enligt den norm för dess utdelning, som årligen av Kungl. Maj:t fastställts, måst tillgodoses från det för skjutbanors ordnande avsedda understödsbeloppet, och har därigenom detta till den grad tagits i anspråk, att under hela året 1912 inga som helst understöd för detta ändamål kunnat beviljas. Då alla tecken tyda på, att utvecklingen under år 1912 fortgått på samma livliga sätt som under år 1911, torde ej heller för det innevarande året och måhända ej heller för år 1914 några medel komma att med det nuvarande statsanslaget finnas till förfogande för tillgodoseende av behovet av skjutbaneunderstöd.

För närvarande är den ekonomiska ställningen, såsom framgår av närlagda tablå, i detta hänseende synnerligen bekymmersam.

Hos skytteförbundens överstyrelse inneligga vid årsskiftet ansökningar om understöd för skjutbanors ordnande från 218 skytteföreningar, och utgör det sammanlagda, av överstyrelsen efter sorgfällig prövning, tillstyrkta understödsbeloppet 118,057 kronor 52 öre. För år 1912 skulle enligt beräkning hava funnits att tillgå ett understödsbelopp av 60,900 kronor, men då under år 1911 antalet anslagsberättigade skyttar med 9,410 överstigit det i statsverkspropositionen beräknade skytteantalet, har understödsbeloppet för skytteföreningarna följaktligen blivit 660,519 kronor i stället för som beräknats 605,000 kronor. Då man icke kunnat minska det av Kungl. Maj:t för varje anslagsberättigad skytt fastställda understödsbeloppet, har skillnaden, 55,519 kronor, måst tagas från understödet till skjutbanor, och har sålunda detta nedgått till 4,381 kronor. Under år 1913 skall, såsom ovan sagts, förhållandet sannolikt bliva enahanda, och om detta, som kan väntas, upprepas även för år 1914, skall vid sistnämnda års slut kravet på understöd för redan utförda skjutbaneanläggningar hava vuxit till över 200,000 kronor.

Några omständigheter, som göra detta förhållande på det högsta behjärtansvärt, må i detta samband framhållas.

Det bör bemärkas, att de arbeten, vartill understöd äskas, redan äro av respektive skytteföreningar i regel utförda, då ansökning insändes, och äro skjutbanorna även tagna i anspråk för verksamhetens bedrivande.

Förhållandet blir så mycket mera behjärtansvärt som medlemmen för bestridande av dessa skjutbaneanläggningar anskaffats genom lån och mot personlig borgen af föreningens styrelseledamöter, vilka alltså för deras gäldande fått ikläda sig personlig risk. Då dessa personer i regel befinna sig i sådan samhällsställning, att varje ekonomisk uppoffring, utöver vad till uppehållet kräves, för dem är kännbar, synes det obilligt att dessa

personer, vilka av fosterlandskärlek åt denna rörelse ägna tid och krafter, i dylika fall skulle bli lidande. Det rör sig i de flesta fall om icke obetydliga belopp, och må som belysande exempel nämnas, att för skjutbaneanläggningen i Kalmar, avsedd till förbundsbana för södra delen av Kalmar län, enskilda personer i egenskap av styrelseledamöter i Kalmar skyttegille iklätt sig borgen för banklån till ett belopp av 10,535 kronor, och i Växjö hava styrelseledamöterna på egna namn upplånat 12,000 kronor. Hade de icke detta gjort, skulle Kronobergs läns skytteförbund icke haft någon förbundsbana.

Det är icke obetydliga utgifter, som dock måste tillkomma för räntor under en så lång tid, som förflutit sedan banorna anlades.

Erinras må även, att dessa enskilda personer iklätt sig sådan risk under hopp att staten såsom hittills skall ersätta de av föreningarna förskotterade kostnaderna.

De hava sålunda handlat i god tro och av levande intresse för en fosterländsk sak. Givet är, att ett uteblivande av statshjälp skulle ohjälpligt skada skytterörelsen.

För skytterörelsens fortsatta utbredning är tillgodoseendet av behovet för understöd för skjutbanors ordnande, som väl förstås, av stor betydelse, ty utan ändamålsenliga skjutbanor kan ju icke någon skytteverksamhet alls bedrivas.

Det är dock givet, att det förhållande, som nu i detta avseende inträtt, skall verka i hög grad hämmande för rörelsens lugna utbredning, ty om de redan nu utlagda kostnaderna för skjutbanor, 118,057 kronor, icke med det snaraste ersättas, torde ingen vidare våga göra utlägg för skjutbanors anskaffande. Man kan ju icke begära, att föreningarnas styrelsemedlemmar, utom den hittills löpta risken att få betala 1 å 2 års räntor, dessutom skola stå risken för hela kapitalet.

Såsom ovan framhållits har genom skytterörelsens storartade utbredning de i statsverkspropositionen uppgjorda beräkningarna icke hållit streck, utan har på detta sätt en betänklig rubbning skett i skyttebudgeten, och torde jämvikt i denna icke kunna åvägbringas på annat sätt än genom ett särskilt anslag för den uppkomna bristens betäckande.

Det är af så mycket större vikt, att detta sker just nu, som genom den i statsverkspropositionen förbådade förändringen från ammunitionsbidragets utgående in natura i stället för kontant understöd skytterörelsen säkerligen komme att orsakas icke obetydliga ekonomiska svårigheter.

Utgående från den uppfattningen, att den frivilliga skytterörelsen för stärkandet av landets försvarskrafter är ett högst värdefullt tillskott, och att det är av vikt, att densamma beredes möjlighet att utan svåra eko-

nomiska rubbningar fortgå på den inslagna vägen få undertecknade vörd-
samt föreslå,

att Riksdagen utöver det anslag, som på grund av
vad i statsverkspropositionen äskas komme att för år
1914 beviljas till det frivilliga skytteväsendets befräm-
jande, måtte å extra stat för år 1914 anvisa ett anslag
av 150,000 kronor att utgå såsom understöd för skjut-
banors ordnande med rätt för Kungl. Maj:t att år 1913
av tillgängliga medel för ändamålet förskjuta ett belopp
av 100,000 kronor.

Stockholm den 24 januari 1913.

Karl Starbäck.

Jakob Pettersson.

Axel Vennersten.

Karl Martin.

A. Danielsson.

Jöns Pålsson.

O. Dandenell.

Johan Jönsson.

Allan Cederborg.

Ernst Liljedahl.

V. Ekerot.

Tablå över understödet till skytteföreningarna och till skjutbanors ordnande fr. o. m. år 1912.

År	Antal anslagsberättigade skyttar		Understöd till skytteföreningarna				Understöd till skjutbanors ordnande		Inkomna ansökningar för skjutbanors ordnande			Understöd, som ej kunnat beviljas utan vila										
	I statsverkspropositionen beräknat antal anslagsberättigade å 5.90 pr skytt	I verklig-heten uppnått antal anslagsberättigade	I statsverkspropositionen beräknat anslagsbelopp Se kol. 2	Utbetalt anslagsbelopp Se kol. 3	Brist, be-täckt från det till skjutbanors ordnande avsedda anslaget Se kol. 7.	Enligt statsverkspropositionen beräk-nat belopp	I verklig-heten till-gängligt anslags-belopp Se kol. 6	Från antal skytte-förening-gar	Av över-styrelsen efter granskning till-styrkt anslags-belopp	Av armé-förvaltningen av tillgäng-ligt anslag beviljade understöd Se kol. 8	Från antal skytte-förening-gar	Summa vilande understöds-belopp till nästa år										
1	2	3	4		5		6		7		8		9		10		11		12		13	
	kronor	kronor	kronor	ö.	kronor	ö.	kronor	ö.	kronor	ö.	kronor	ö.		kronor	ö.	kronor	ö.		kronor	ö.	kronor	ö.
1912	110,000	119,410	605,000	—	660,519	—	55,519	—	60,900	—	4,381	—	218	118,057	52	—	—	218	118,057	52		
Då det redan nu kan förutsättas, att under år 1912 liknande ökning i antalet anslagsberättigade skyttar skall hafva ägt rum som under år 1911, skall den ekonomiska ställningen för år 1913 komma att te sig sålunda:																						
1913	120,000	130,000	660,000	—	719,000	—	59,000	—	70,900	—	11,900	—	218	118,057	52							
													180	2) 100,000	—							
													Summa	218,057	52	16,281	—	—	201,976	52		
För år 1914 skulle enligt samma förutsättningar ställningen blifva följande:																						
1914	130,000	140,000	715,000	—	735,000	—	20,000	—	70,900	—	50,900	—	—	3) 201,976	52							
													—	4) 100,000	—							
													Summa	301,976	52	50,900	—	—	251,076	52		
<p>1) Från år 1912 vilande.</p> <p>2) Inkommande under år 1913.</p> <p>3) Från år 1913 vilande.</p> <p>4) Inkommande under år 1914.</p> <p>5) Enligt statsverkspropositionen skulle för år 1914 endast årsunderstödet, 2 kronor pr skytt, komma att beräknas efter antal anslagsberättigade skyttar.</p> <p>6) Det kan dock antagas, att minskning skall ske i antalet inkommande ansökningar under år 1914, så att ett extra anslag af 150,000 kronor för år 1913 skulle vara tillräckligt för utjämnande.</p>																						

Motioner i Andra kammaren, Nr 123.